

Till
Kulturnämnden

KuN 2012-03-22
Nr 16

Granskning av Romskt kulturcentrum (RKC) 2012

Sammanfattning

Sedan 2002 har Stockholms stad stöttat Romskt kulturcenter (RKC) ekonomiskt med syftet att stärka den nationella minoriteten romer. Under 2011 framkom flera indikationer på att det verksamhetsstöd som RKC erhållit från kulturförvaltningen inte använts enligt de riktlinjer som finns för stödgivning. Verksamhetens revisionsberättelse bedömdes även som oren av verksamhetens revisor. Med detta som bakgrund har kulturförvaltningen granskat RKC:s verksamhet och ekonomi. Genomlysningen visar att ett flertal allvarliga felaktigheter begåtts samt att organisationen har stora brister i både drift och styrelsearbete. Mot bakgrund av granskningens slutsatser föreslår kulturförvaltningen att ansökan om verksamhetsstöd för 2012 avslås samt att beloppet reserveras för andra romska organisationer och projekt som kommer den romska minoriteten till godo.

Granskningen har genomförts i dialog med företrädare för RKC.

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att

- RKC:s ansökan om verksamhetsstöd för 2012 inte beviljas
- samma stöd som RKC tidigare erhållit (1475 tkr) reserveras under 2012 för andra romska grupper, organisationer och projekt

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Chef

Utlåtande

Granskningen påvisar inledningsvis stor oreda och misskötsel av bokföring och redovisning. Omfattningen och arten av misskötseln är av allvarlig art. Verksamheten har betydande skulder till kronofogden, skatteverket och hyresvärden. Bidrag för specifika projekt har använts till att betala skulder som inte är kopplade till avsedda projekt. Verksamhetsmedel har använts till att betala bidrag till annan förening (IREM - Internationella Romska Evangeliska Missionen) där styrelseordföranden för RKC även är pastor.

Granskningen visar att föreningens styrelseprotokoll är bristfälliga och att styrelsearbetet inte möter grundläggande krav på föreningsdemokrati samt att transparensen i föreningens arbete är så låg att kulturförvaltningen inte, med säkerhet, kan bedöma vad tidigare beviljade pengar använts till.

Bakgrund

RKC:s förre verksamhetsledare berättade i juni 2011 för handläggare och avdelningschef på kulturförvaltningen att ekonomiska problem på RKC gjort att man inte kunde betala ut löner och hyra. Verksamhetsledaren blev senare entledigad och verksamheten övertogs av styrelseordföranden. I samtalen med kulturförvaltningen framkom att delar av verksamhetsstödet olovligen lånats ut till ett ESF-projekt vilket inte fanns angivet i ansökan för 2011.

RKC:s verksamhetsstödsansökan avseende 2012 var inte komplett. Bland annat saknades styrelseförteckning, som trots flera påminnelser, inte inkom komplett. I ansökan framkom även att föreningen var skuldsatt. RKC:s ekonom har därefter framfört att RKC:s ekonomi och verksamhet inte överrensstämmer med ansökan.

Ovanstående beskrivning i kombination med ett flertal oklarheter har föranlett granskningen.

Ärendets beredning

Sedan kulturförvaltningen fick kännedom om den ekonomiska situationen har ett flertal åtgärder genomförts. Bland annat har ett antal möten och kontakter med RKC's styrelse och ledning genomförts och samtal med hyresvärden Familjebostäder omkring hyresskuld har förts. Förvaltningen har låtit genomföra en granskning samt inhämtat synpunkter från stadens juridiska avdelning.

Historik och fakta

Romerna är en av de nationella minoriteterna i Sverige. Övriga minoritetsgrupper i Sverige är samer, sverigefinnar, tornedalingar och judar. Minoritetsspråken är samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch. Enligt Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter ska lämpliga förutsättningar skapas så att språk och kultur bevaras och utvecklas. Grunden för minoritetspolitiken finns i regeringens proposition *Nationella minoriteter i Sverige 1998/99:143*.

Stockholms kommunfullmäktige beslutade den 2 november 1998 i samband med behandlingen av en motion av Hardy Hedman m.fl. (kd) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med dåvarande kultur- och idrottsnämnden och i samråd med berörda romska organisationer utreda förutsättningarna för att lyfta fram och synliggöra romsk kultur.

Kultur- och idrottsförvaltningen arrangerade efter beslutet tillsammans med integrationsnämnden ett antal möten med romska organisationer för att diskutera hur detta skulle gå till. På ett seminarium den 10 maj 1999 vann förslaget om inrättande av ett romskt kulturcentrum starkt gehör hos de romska företrädarna. Med kulturcenter avsågs i detta sammanhang kunskapscenter, dvs. ett center som lyfter fram den romska kulturen och livssituationen i sin helhet och samtidigt utgör en mötesplats för stadens romer.

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 17 oktober 2001 beslutades att uppvakta regeringen för att upplysa om det arbete som pågår för skapandet av ett romskt kulturcentrum och om behovet av nationellt stöd.

I stadens budget för 2002 avsattes 1 miljon kr för projektering av ett romskt kulturcentrum och man uppdrog åt kulturförvaltningen att i samarbete med integrationsförvaltningen ansvara för projekteringen.

Verksamheten bedrevs fram t.o.m. juni 2007 i samverkan mellan RKC och kulturförvaltningen. Förvaltningens roll i detta samarbete bestod i att vara arbetsgivare för två anställda, en föreståndare och en projektledare. Fr.o.m. 1 juli 2007 övertog RKC ansvaret för verksamheten vilket av kulturnämnden var formulerat redan från början.

Verksamheten på RKC har bestått av seminarier, konferenser, utställningar, minneshögtid för förintelsens offer, musikstudio för ungdomar, kulturkafé, kulturvecka, dansverksamhet m.m. En ny hemsida har utformats. Hyran för RKC:s

lokal var för år 2011 573 tkr och beräknas år 2012 uppgå till 585 tkr. Fr.o.m. 2006 har RKC fått verksamhetsbidrag/stöd om 1 400 000 kr från kulturförvaltningen.

Medlemsantal och publik

RKC redovisade för år 2009 ett medlemsantal på 300 personer, år 2010 250 medlemmar och under 2011 har antalet medlemmar fördubblats till 600 medlemmar. Granskning av RKC:s bokföring visar dock att under 2011 har man haft ett medlemstal som inte överskrider 100 betalande medlemmar. Publikciffran för år 2009 var 936 och 2010 redovisades 5360 publikbesök.

Granskningens slutsatser

Granskningen visar att:

- Bokföringen i föreningen är mycket bristfällig.
- Föreningen har betydande skulder till kronofogden, skatteverket samt hyresvärden.
- Föreningen har lämnat bidrag till en religiös församling/förening.
- Föreningens styrelseprotokoll är bristfälliga, föreningen följer inte grundläggande krav på föreningsdemokrati.
- Bidrag för specifika projekt har använts till att betala skulder som inte är kopplade till projektet.
- Verksamheten har avstannat och är vilande.

Nuvarande statusläge

Ekonomi

Ordföranden uppger den 1 februari 2012, att RKC har 1 360 kr på sitt konto, att hyran är obetald och man har en skuld till Familjebostäder på 250 tkr. Enligt Familjebostäder uppgår skulden till 381 626 kr (3 feb 2012) och man har fått uppskov med hyresbetalningarna en tid.

Anställda

Förutom ordförande som är heltidsanställd finns en ekonom på 25 % anställning. Inga övriga anställningar.

Verksamhet

Verksamheten är i stort sett vilande.

Styrning

Styrelsen kommer att bytas ut, tre nya personer med representation från olika romska grupper har tackat ja till att ingå i den nya styrelsen.

Övriga stödgivare och samarbetspartners

Kulturrådet och Landstinget är tveksamma till stödgivning och avvaktar hur Stockholms kulturnämnd kommer att agera.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen har gjort en samlad bedömning av RKC:s nuvarande status, granskningen av RKC samt juridiska avdelningens synpunkter och bedömer:

- Att styrelse och tidigare ledning för RKC allvarligt har misskött ekonomin under en längre tid samt att dessa är ansvariga för den situation som RKC nu befinner sig i.
- Att styrelsen kraftigt har åsidosatt arbetet med att skapa rutiner och strukturer för verksamhetens drift och styrelsearbete.
- Att man olovligen använt kulturstödet till andra projekt, skulder och kostnader vilket inte är förenligt med stödets villkor.
- Att RKC:s styrelseordförande godkänt utbetalningar från RKC:s medel till en religiös organisation där han själv är pastor.
- Att nuvarande organisation inte kan skapa den ordning som krävs för att säkra att beviljat ekonomiskt stöd används på ett korrekt sätt.
- Att RKC med nuvarande skuldsituation, organisation och bristen av en framtidsplan gör att man har mycket små möjligheter att skapa viktiga värden för romska grupper.
- Att ansökan om verksamhetsstöd för 2012 inte bör beviljas.
- Att stödet 1475 tkr bör reserveras för andra romska grupper under 2012.